

Express

utdelning

SVERIGES EXPRESS-SEGLARES OFFICIELLA
ORGAN OCH KLASSFÖRBUNDS TIDNING Nr 2/80

Ordföranden har ordet

Om 1979 innebar starten och första kryssbenet för Express-klassen så har vi nu genomfört de två första slörbenen. Det har gått fort med praktfulla planingar — till vår egen lycka och andras häpnad. Vi är nu landets kölbåtsklass nummer 1. Fler än 80 båtar startade på årets klassmästerskap och omkring 50 startade på flera andra tävlingar är väl nog bevis på detta. Dessutom — Express nr 1000 lämnar Kristinehamn under hösten.

Med dessa framgångar väcks också förväntningar som lägger ett stort ansvar på klassförbundet. Under det gångna året har regionsarbetet kommit igång. Detta är av största vikt då kappsegling, utbildning och träffar i första hand skall ske på regionsnivå. Många duktiga och intresserade ställer upp i detta arbete. Det är jobbigt men också mycket roligt att ta del i det. Så om du har intresse — hör av dig. Vi i styrelsen har fått känna på hur tungt det är att dra igång en stor organisation på frivillig bas. Vi kämpar emellertid på och hoppas att utskickningar mm snart kan ske utan mankemang.

Till nästa år blir vi ännu fler Express-seglare, vilket gör att vi på ännu fler platser kan få igång Express-startfält på regattorna. På de ställen där klassen redan är ordentligt

etablerad, ökar möjligheterna att tillgodose såväl familjesom elitseglare med passande tävlingar.

Förra vintern kom vi igång med kurser på flera håll. Resultatet var genomgående positivt och många nya seglare kom ut på kappseglingsbanorna härigenom. Till den kommande vintern skall utbildningsverksamheten utvecklas vidare. Det gäller bl.a. för regionerna att ta tillvara kunskan- det hos alla de duktiga och framgångsrika seglare som nu kommit in i klassen.

SM i Marstrand 10-14 juli kommer att bli nästa sommars tävlingsmässiga höjdpunkt. Förberedelserna ihop med GKSS har redan dragits igång. Under hösten skall vi ta en omgång med Seglarförbundet för att få vår SM-status. Vi hoppas att inte SSF pga formella spetsfundigheter lägger hinder ivägen. Hur som helst ser vi i detta läge inga hinder för att vi blir minst lika många båtar på Marstrandsfjorden 1981 som på Mysingen 1980. Du blir kanske en av deltagarna, så det finns all anledning att du redan nu börjar förbereda nästa säsong.

Per Lundberg

Klassmästerskapen 1980

Sundelin-seger trots hop-plock

Sveriges bästa kölbåtsseglare var med när Klassmästerskapen i Express seglades på Mysingen i mitten av september. 87 båtar var anmälda och 82 kom till start i de sex seglingarna. Efter ett par avslutande hårdvindsseglingar kunde Peter Sundelin kliva fram och ta åt sig äran. För andra året i följd. Men det var nära att Sune Carlsson vunnit.

Om inte om funnits, skulle vi alla vinna mycket mera. Om inte storfallet gått av för Sune Carlsson i sista seglingen under 1980 års klassmästerskap, hade det välseglande starbåts-esset troligen seglat hem segern.

Nu blev det istället Peter Sundelin med Björn Westin som gast och båtägaren Björn Christiansson ombord som fick den äran. Med den förnämliga serien 6-4-5-1-3-1 var avståndet till tvåan Staffan Larsvall betryggande.

Att Peter kunde vinna i år igen förklarar han själv med att han seglat så mycket under säsongen. OS-uttagningar, OS och före det åtskilliga andra kappseglingar.

Men det märkvärdiga eller sorgliga för oss andra är att Peter kom ganska dåligt förberedd till KM. Faktum är att han bytte båt så sent som tre dagar innan start. Båtägaren hade enligt Peter varit med på en enda kappsegling. De hade inte ens gjort en spinnakersättning tillsammans före start....

Hur han bar sig åt, framgår delvis av Olof Björlands intervju med honom på annan plats i Express-utdelning.

För en iakttagare med lite distans till kappsegelndet, framstår emellertid Peters seger som solklar. Internationell segling kombinerat med blick för hur man skall segla som bara erfarenheten kan ge.

Staffan Larsvall visade med sin andraplacing att han har satsat på klassen och låg i topp även 1979. I år seglade Staffan en nyinköpt båt, vilket är ett konkret belegg för att Expresserna är lika — de gamla och de nya går lika fort.

Men konkurrensen hårdnar. På tredje plats och bara två poäng efter hamnade Stefan Winberg och Richard af Sandeberg. Deras prestation är också lite imponerande på så vis att de bara seglat Yachtklubbens regatta tillsammans före KM.

Först på fjärde plats hamnade första icke segelmakare och första icke bransch-båt, nämligen Magnus Olin med Magnus Lidholm och Ola Larsson ombord. Efter första dagens 2 och 1 såg de ut att ha kontroll på läget. Tyvärr drog tre mindre bra placeringar ner deras möjligheter till en placering ännu högre upp i listan. Deras serie om 2-1-20-12-2-16 visar ändå vad jollevan betyder.

Detta med första icke bransch-båt var för övrigt Peter Norlins eget påhitt. Möjligen kan den gesten ses som en fingervisning om hur hård vår klass blivit. Detta på både gott och ont. Redan diskuteras bland andra seglare — Express som segelmakarklass.

Om detta kan man tycka mycket, men läs vad Peter Sundelin Och Sune Carlsson anser om att segla så här. Visst kan det kännas motigt att vara slagen på förhand av folk som jobbar med kappsegling. Men å andra sidan är det just dessa som utvecklar våra båtar, segel, beslag och även seglingstekniken.

För att ta seglingarna i ordning var den första ett lättvindskör. Alla kom iväg på första försöket, något som säkerligen förvånade både seglare och arrangörer.

Olof Björland och Magnus Olin segade sig snart upp i täten och drog ifrån resten av fältet, så det kändes nästan pinsamt att ligga i kön. Vid slörmärket började det som sedan kom att bli kutym. Rundningen blev bökelig, trång och synnerligen oordnad. Regelkunskandet såg inte alltid ut att vara så bra som det borde vara. Åtskilliga kom in från lovart, ropade att de hade plats och skulle prompt trängt sig emellan. Om gränsen för överlapp hade nåtts i tid eller inte verkade inte spela roll just då. Följden blev köttosande eder och hätska utfall mot konkurrenter. Att segla som gast och höra bråket utan att själv bli uppjagad var enbart skönt.

Men till slut kom alla runt i alla fall. Med hjälp att ta tag i varandras båtar och dra sig framåt och andra tricks som att vricka sig förbi. Själva förlorade vi assor här. Att vara försvunnet lönar sig definitivt inte. Det var en sak Patrik Spängs, rorsman ombord på min Good News, snabbt fick klart för sig. Mitt minne från övriga rundningar denna dag är att de var ungefär lika stökiga och att Patriks kraftiga stämman blev allt kraftigare. Hans metod att i mycket god tid före rundning varsko att någon i lovart inte hade plats och att dom i lä skulle hålla ut ordentligt möttes av gny men förefaller vettigt. Målet är ju att komma runt utan villervalla.

Albins idé att bjuda på öl och korv efter målgång var utomordentlig. Sociala initiativ är alltid välkomna.

Imponerande var också att resultatet från dagens seglingar fanns utskrivna och anslagna innan vi kom i hamn. Makten har åtminstone jag aldrig sett på kappseglingar. Snacka om service.

Andra dagens seglingar gick i bättre vind. I tredje delseglingen blåste det måttligt och i fjärde rejält — kanske 10-12 m/sek. Det var nu som Sune Carlsson började visa sin klass. Först iväg nere vid läflaggen både vid första och andra startförsöket. Sedan hade han bara att pressa och därefter slå uppåt med kontroll över större delen av fältet. Sune och 470-seglaren Tom Löfstedt gjorde vad Olof Björland och Magnus Olin gjort första dagen — drog ifrån så att man kände sig rejält efter nere i kön.

I den friskare vinden gick rundningarna bättre och en del var säkert försiktigare sedan seglingsnämnden diskat båtar i första och andra seglingen efter protestförhandlingar. Det mesta händelserika denna dag var annars spinnakerslörarna. Att gippa en spinnaker i hård vind är alltid besvärligt. På Express är gippen ändå knepigare, eftersom bommarna och besalgen ofta är demolerade. Många missade säkert också en del just vid gipparna när de inte kunde få fast bommen i tid. Samordning mellan rorsman, brunnsgast och fördäcksgast är ett särdeles svårt och intressant arbete. Många hade dessutom svårt att hålla båten på slörarna. Uppskärningar inträffade därför runt om. Rolf Magnusson fick en som spräckte rodet på den göteborgsbåt han gastade. Mitt framför andra vilt slörande båtar. Bara ett litet mirakel hindrade honom från att bli rammad och sänkt.

Orsaken uppgav Rolf senare vara att rodet var fyllt med skum av för låg täthet. Oroligt undrar man om liknande kan hända på andra Expresser eller om fler av oss kommer att råka ut för samma sak?

Andra haverier var att spridarfästet sprack på två båtar sedan de tagit hem för hårt i häckstaget. Förbandet runt masten sprack vid popnitarna. Men detta var ungefär allt som hände i form av haverier, trots att båtarne minsann inte sparades. Ombord på min båt tog Patrik hem så att vinschhandtagen nästan kröktes.

I fjärde seglingen då det blåste ca 12 m/sek, föredrog många att reva. Så även vi. Av någon outgrundlig anledning gick vi trots revat långsammare än de som körde fullt på kryssarna. Särskilt när vinden tog i lite extra. Egentligen borde de revade båtarna gå bäst just i de värsta byarna. "Seglingsteknik och plana segel" säger Peter Sundelin som en förklaring.

Femte och sjätte seglingarna blev också hårda. Återigen var Sune Carlsson nästan först iväg nere vid lämärket. Vid varje start var han där.

Att slöra utmed linjen i kanske 6-7 knop, ha 81 båtar någon meter intill i lovart, i lä, akter och ibland för om sig utan att krocka, det var nervpirrande kan jag lova. Åtminstone från gastplats i lovart. Risken att få benen i kläm verkade ibland överhängande.

Särskilt sista seglingens starter var hårda då vinden ökat till kanske 12-14 m/sek. Men det fanns inga alternativ om man ville placera sig. Vilket Magnus Olin fick erfa. Han blev upphängd i sista starten och hade sedan ingen chans att segla upp sig. Vinden var för orolig och störd nere i fältet för att möjliggöra uppseglingar. Till detta bidrog också att kryssbenen var lite väl korta, varför båtarna inte spreds så som annars är vanligt.

Femte seglingen tog Sune Carlsson. Bara för att inte få skott i mål. Det fick istället Staffan Carlens som seglade upp sig bra i denna segling. Sune blev diskad för tjuvstart.

I Sjätte seglingen gick storfallet av och därmed rök Sunes chanser. Det blev istället Peter Sundelin, som efter en magnifik start i lä, kunde slå och gå före hela fältet för babords halsar. Ännu en gång fick man belägg för att lästart kan vara lönande.

Glädjande var att se Peter Norlin och Tom Siwert kämpa på banan. Dessa erkänt skickliga havskappsegelare ställde upp i standardbåtar med standardsegel och ville visa vad de kunde prestera. För Peters del gick det till en 46:e plats sammanlagt med disk i första start, 53, 25, ytterligare en disk, 18 och 24. För Tom slutade det med en 59:e plats. Peter visade med sin 18:e plats att det går att placera sig någorlunda med lite bättre taktik och med bara standardgrejor.

Annars härskar segelmakarna i klassen. Ingen av de 30 bästa hade standardprylar. Frågan om vi alla måste rusta som toppbåtarna. Viktigaste tillbehöret kom åtminstone vi fram till är den tvärgående skenan som tillåter att man släpper ut focken och tar in den vid behov. Konsten att rusta en Express ser dock ut att vara stor, då det finns så många olika däckstrustningar.

Roligast på KM var att se hur mycket stryk Expressen tål. Med tre man på kanten klarar hon 12-13 m/sek inomskärs. Ännu en gång har man fått belägg för det gamla påståendet att sjövärdighet beror på sjömanskap. Sedan är det en annan sak att båtarna inte pallar för krockar stäv i sidan. Göteborgarna på 94:an fick erfa att det går håll om man inte hinner väja. Och att man kan tappa 20 placeringar på att inte förutse sådana situationer.

Till sist borde man kanske ge en eloge till de fyra tjejbåtarna. Visserligen var bara en enbart seglad av tjejer de övriga seglade mixed.

Mysingen är ett fint seglingsvatten, strömfritt, inga häftiga vindkantringar och knappast någon sjö. Att det sedan finns ett världshus i närheten bidrar helt bestämt till trivseln.

Måhända det blir ännu bättre i Marstrand?!

Curt Gelin

Resultatlista Riksmästerskap Express

Plac.	Båt	Namn	Poäng
1	468	Christiansson Björn, KSSS	14
2	740	Larsvall Stefan, KKB	31
3	364	af Sandeberg, ASS	34
4	619	Larsson,Lidholm,Olin KSSS	35
5	106	Löfstedt Tom, KSSS	35
6	97	Bondesson Ulf, GKSS	58
7	46	Båth Christer, GKSS	61
8	223	Hansson Gunnar, Sthlm	63
9	16	Ahlfert Larry, KSSS	64
10	20	Carlens Staffan, KSSS	74
11	18	Gelin Curt, Spengs Patrik, WSSS	78
12	67	Möller Robert, NSS	85
13	587	Bohlin Jonas, KSSS	89
14	445	Björklund Tomas, OXSS	90
15	705	Josefsson Stefan, HKK	92
16	39	Darvik Clas, GKSS	95
17	101	Jonsson Jan Erik, NSS	95
18	367	Fritjofsson P-A, ESK	98
19	294	Delin Magnus, KSSS	101
20	799	Carlsson Sune, KSSS	102

Den fullständiga resultatlistan upptar 82 deltagare.

Stockholmsregionen Kappseglingssommaren 1980

Som för så många Stockholmssegelare började även Express-seglarna säsongen med Lidingö Runt den 11 maj. 70-talet Expresser var anmälda, men på grund av strejken vid slussar och broar, hade inte alla möjlighet att komma till start. Vi lyckades emellertid bli största entypsklass med 48 startande båtar.

Veckändan efter Lidingö Runt var det dags för första seglingen i Stockholmsregionens Vår-Cup, nämligen Baggen Express Cup. Nästan 40 båtar kom till start i A- resp. B-klass. På lördagskvällen intog vi ärter och punsch i Sjövillan.

7-8 juni seglade vi Revenge-svängen i Sandhamn. Seglingarna genomfördes i fantastiskt fint sommarväder med sol och rätt behaglig vidstyrka 4-5 m/sek.

I månadsskiftet juni/juli höll vi till vid Lökholmen/Sandhamn en hel vecka. Express Racing Week blev en vecka som inleddes med Scandicap Race, en ca 130 M lång distanskappsegling genom Stockholms skärgård. En otrolig massa båtar av olika slag ställde upp. Expresserna var största klass i vanlig ordning och lyckades slå andra omtalade båtar på seglad tid. Vi korsade skärgården under drygt ett dygn och tyckte att seglingen var mycket trevlig.

2-3 juli seglade vi på olympiabana utanför Sandhamn tillsammans med ca 50 haltonnare. Det var de svenska uttagningarna till haltonnar-VM som vi hängde på. Soligt och skönt men vinden var i svagaste laget.

Baltic Race samlade drygt 30 Expresser. Det var kryss från start ut till Almagrundet, varifrån det blev sträck ner till Landsort. Vinden vred emellertid och ca 30 M efter start började havet fyllas av spinnakers som kom att sitta uppe resten av seglingen förutom vid rundningen av Gustav Dalén. Det tog nästan tre dygn att segla den 170 M långa banan det vill säga en snitffart på 2,5 knop.

Efter sommaruppehållet samlades vi åter i Saltsjöbaden i Yachtklubbens distanskappsegling till Sandhamn. Denna seglingen blev rekordsnabb med halv vind från NV på 5-8 m/sek. Efter klassmästerskapen fortsatte säsongen med seglingar på Mälaren, på Lilla Värtan utanför Djurgården och på Baggensfjärden. Faktum är att sista kappseglingshelgen var så sent som den 11 och 12 oktober.

Från Utö i söder och Sandhamn i öster, Rasta i väster och Viggbyholm i norr har vi seglat denna höst, vilket betytt transportsträckor på ibland 40-50 M.

Vårens och sommarens segrare

Lidingö Runt: 7, Staffan Larsvall

Baggen Express Cup: 65, Christer Wähländer

Revengevängen: 65, Christer Wähländer

Scandicap Race: 65, Christer Wähländer

Olympiaseglingar Sandhamn: 263, Lind/Johansson

Baltic Race: 223, Johansson/Hansson

Yachtklubben: 364, Richard af Sandeberg

Vårcupen totalt: 65, Christer Wähländer

Express Racing Week 1980

Ostkustens Express-seglare har haft en mycket innehållsrik kappseglingssommar 1980. En fem månader lång säsong från Lidingö Runt till Kula Cup på Baggensfjärden i mitten på oktober. Mitt i denna hektiska period genomfördes Express Racing Week, en hel serie seglingar med Lökholmen vid Sandhamn som bas.

När KSSS i våras planerade seglingarna tillsammans med Express-seglarna, var man helt överens om att Scandicap Race 29-30 juni och Baltic Race 6-8 juli, var lämpliga ingredienser i Racing Week-receptet. På det sättet fick man med dels en distanssegling inomskärs och dels en havskappsegling. Däremellan borde man lägga någon form av bankappsegling. Eftersom de svenska uttagningsseglingarna till Half-Ton Cup gick i Sandhamn vid den här tiden, lät man Expresserna "haka på" halvtonnarnas seglingar i två dagar. Så den 2 och 3 juli seglade förutom de 50 halvtonnarna ett tjugotal J 24 och 54 Expresser på en gemensam bana på havet omedelbart utanför Sandhamn. Genom långa intervaller mellan starterna blev det inga konfrontationer med halvtonnarna, utan klasserna kunde, förutom en liten blandning mellan Expresser och J 24:or, segla helt för sig själva.

Tre seglingar på olympiabana av Neapeltyp, dvs. kryss—slör—slör—kryss—läns—kryss, genomfördes de här tre dagarna. Banan var ca 10-12 distansminuter lång och varje segling tog omkring 3 timmar i den lätta vinden på 3-5 m/sek. Vinden växlade också en del i riktning mellan nord och ost, så vid ett par tillfällen blev man tvungen att snabbt lägga om banan. Både under pågående segling och omedelbart före start lades den om, med uppskjutande av start som följd. Tack vare arrangörernas påpasslighet vid vindvridningar, fick seglarna hela tiden en perfekt bana att segla.

Seglingarna genomfördes i bästa tänkbara sommarväder. Strålände sol och lagomt vart. Däremot hade det varit fint med lite mer vind. I den svaga vinden hade båtarna svårt att komma iväg i starterna och vid rundningarna blev det en del stockningar. 50 Expresser kan klumpa ihop sig rätt ordentligt runt ett märke. Trots trängsel och nerviga starter inträffade inga allvarliga incidenter. Både seglare och båtar kunde avsluta seglingarna i gott skick.

Vid prisutdelningen på Lökholmen i kvällssolen efter sista seglingen delades förstapriset ut till Lind/Johansson i Express nr 263 och andrapriset gick till Per-Arne Fritjofsson med Express 367.

Resultat Expresscupen vårserien 1980

Plac.	Båt	Ägare	Poäng
1	263	Lind/Johansson	13
2	65	Wähländer	16
3	619	Lidholm/olin	30
4	367	Fritjofsson	35
5	448	Forsberg/Forsberg	56
6	294	Delin/Delin	64
7	361	Boding	71
8	571	K Ekblom	72
9	14	Lundqvist/Lundqvist	76
10	547	Gustafsson	78
11	27	Brunnhage	87
12	235	Nyleñ/Håkansson	95
13	523	Neckman	98
14	449	Rosvall/Törnell	101
15	488	Wastesson	108
16	223	Johansson/Hansson	115
17	175	Larsson/Areskog	123
18	570	L Ekblom	125
19	86	Möller/Winberg	139
20	95	Siik	150

78 båtar finns på den fullständiga resultatlistan.

Ej uthämtade priser (1-18 plats) från olympiaseglingarna under Express-veckan i Sandhamn, kan avhämtas efter 25/8 hos KSSS, Eriksbergsgatan 1 B, Stockholm

WESTERN

Western Express

En lavinartad säsong på västkusten

Årets säsong började egentligen på land med teorikurser i taktik, teknik och segeltrimning. Vi besökte också Albatross segelmakeri för att se hur ett segel blir till och hur vi trimmar det.

Vattenkänning fick vi först den 7 maj hos Albin Marin i Fiskebäck, där Sveriges Express-seglares klasstränare på en Express i vattnet, förtöjd vid bryggan, visade hur man trimmade masten-focken-storen och spinnakern. Vi fick också råd om hur vi skulle komplettera och ändra våra båtar på enklast och bästa sätt. Sedan visade Olof också hur man hissar, gippar och tar ner en spinnaker utan att få problem. Detta var ett mycket uppskattat möte både för kappseglaren och familjeseglaren och kan varmt rekommenderas till andra regioner!! Kontakta bara Olof.

Nu var vi teoretiskt förberedda och äntligen kunde vi höra första startskottet för säsongen. Hovås med ett tjugotal startande Express och därmed största kölbåtsklassen. Sedan följde Läsö Race, vilket var den första seglingen i Western Express Cup, en havskappsegling på ca 30 distans. Här sopade Expresserna banan med totalvinst genom Olof Björland och Expresser på andra, tredje, fjärde och femte plats. Som vanligt slog vi J-24, Maxi 80, Ballader, Dominant 78, och så vidare.

Den första riktiga bankappseglingen blev Marstrand Cup med 32 Express, 11 Maxi 80 och bara 5 J-24. Ännu en framgång för Express. Segrare i Express blev Jacobsson-Myrberg-Schartz-Salleñ med båt 438. Tvåa 413 med Rehberg-Müllert och trea Darvik-Armstrong.

Nu var det återigen dags för en disanskappsegling, Lysekil Race. En Lys-segling där Express sopade rent bland 45 startande båtar. Fösta platsen genom Göran Rehberg, 2:a genom Lars Lidman och 3:e genom Sven Erlandsson. Också här ställde både H-båtar, J-24 och Maxi 80 upp.

Årets Marstrandsregatta samlade 45 Express och blev därmed största kölbåtsklass genom tiderna på denna segling. Efter en mycket hård kamp med 5!! (fem) båtar över mållinjen samtidigt i sista seglingen. Sammanlagd vinnare blev bröderna Båth före bröderna Bondesson och på tredje plats Bibbo Fredelius.

Tjörn Runt startade den 15 augusti med en tillfartsegling på 37 distans, där bästa Express förra året loggade ett snitt på 8,33 knop mot i år ett snitt på 4,95. Mycket lätt vind och läns hela vägen. Expresserna fick placeringarna 2:a Björland, 5:a Bengt Hultman, 7:a Bergendahl och 9:a bröderna Strömbeck. Vann gjorde en VM-kvalande 1/2-tonnare som seglade med för lågt måttal enligt Lys! Botten!!

Under själva Tjörn Runt, där totalt 950 båtar deltog, samlade Expressklassen 54 båtar och fick därmed egen start. Efter mycket lättvind hela banan runt och spinnaker tre fjärdedelar av banan, var det dags för kryss i mål för dom främsta Expresserna. Då dog vinden sakta ut och dom stora båtarna som startat före och dom mindre som startade efter hade ändå vind (som vanligt i Tjörn Runt). Bästa Expresser med Magnus Bergendahl kom först på 37:e plats men hade ändå slagit samtliga Maxi 80 och X-79. Tvåa Olof Björland och trea Ulf Christoffersson.

GKSS Augustiregatta samlade 33 Express och punkterade därmed alla andra kölbåtsklasser och även de flesta jolleklasserna. Här blev striden hård mellan Per Åhnebrink och Olof Björland. Med placeringarna 1,2 för Per och 2,1 för Olof vann Olof totalt och säkrade också segren i Western Express Cup. Cupen har innefattat 9 seglingar varav 5 räknades. Olof med besättningen Gunnar Wickström, Henric Glimstedt och Bengt Ek får därför överta den stiligaste tennhalv-modellen av en Express från förra årets vinnare Stefan Jerkström.

Som avslutning på säsongen reste inte mindre än åtta besättningar upp till Stockholm för att segla RM. Bäst lyckades Bibbo Fredelius, Gunnar Sandring, Torsten Sandring, Ulf Bondesson med en 6:e plats. Bröderna Båth belade en 7:e plats och Claes Darvik, Christel Armstrong, Armstrong, Örneblad en 16:e plats. Otur hade familjen Erlandsson som bröt rodret på en slör i 12-14 m/sek vind när dom låg femma vid första märket. De hade säkert kunnat få en mycket bra slutplacering annars. Inte otur men väl synd var att Olof Björland fick två disk för tjuvstart efter att ha inlet med placeringarna 1-2-7-15.

Sågas kan att de främsta Göteborgarna bara var sämre i starten men seglade för övrigt mycket starkt och fort. Vi får således lära av misstagen och träna detta, för nästa år ska GKSS stå som arrangör av Expressklassens första SM, vilket skall gå i Marstrand veckan efter Marstrandsregattan. Då gäller det att vi visar hur man startar, för det blir säkert över 100 Express!!!

Nu till hösten kommer vi att ha höstmöte med prisutdelning från Western Express Cup, senare en fest med mat och dans samt diabilder från sommarens Express-seglingar. Kom till höstmötet och säg vad du vill vi skall göra under vinterhalvåret och hur vi skall segla nästa års Cup. Mer om höstmötet och festen i separat utskick.

*Med seglarhälsningar
Styrelsen för Western Express*

Resultat i Western Express Cup

Plac.	Båt	Rorsman	Poäng
1	17	Björland	124
2	413	Rehberg	115
3	660	Eklind	105
4	97	Bondesson	104
5	123	Erlandsson	102
6	493	Wexell	97
7	46	Båth	97
8	438	Jacobsson	92
9	475	Linger	90
10	218	Lidman	89

Totalt har 63 båtar startat på någon av dom 9 seglingarna i Cupen.

Åtta frågor av Olof Björland till Peter Sundelin och Sune Carlsson

Olof Björland intervjuar denna gång 1980 års Expressmästare Peter Sundelin och även Sune Carlsson, som tappade möjligheten att få slåss om mästerskapet efter en disk för tjuvstart i näst sista seglingen och en utgått i sista. Detta är två gamla rävar som vi har mycket att lära av.

Olof: Du startar alltid mycket bra! Hur gör du?

Peter: En bit ifrån den del av linjen som är favoriserad. Jag har hela tiden fart på båten särskilt i lättvind. Försöker hitta en lucka och har full fart igenom den för att ligga helt fri när skottet har gått. Det är svårt att passa in detta, men det är bara att träna.

Sune: Jag kommer gärna för babord med full rulle. Senast möjligt söker jag upp en lucka och seglar in i den med full fart och oftast ut ur den helt fri.

Olof: Om det är lä eller lovartsfavör var startar du då?

Peter: Vid läfavör startar jag en bit ovanför läklungan och vid lovartsfavör en bit i lä om lovartsklungan.

Sune: Jag vill helst ha någon båt mellan mig och lämärket vid lästart. Vid lovartsstart ligger jag aldrig i andra eller tredje ledet ända uppe vid märket utan nedanför lovartsklungan men långt fram.

Olof: Hur bestämmer du vägvalet inför första kryssen?

Peter: Är ute i god tid, ser mig omkring, iakttar molnen, landkonturen är ofta viktig för vindfördelningen, kollar ström och vågor, försöker hitta vindstråk.

Sune: Är ute på banan minst en halvtimme innan starten, trimmar seglen och känner då samtidigt på banan. Under själva kryssen iakttar jag konkurrenterna mycket noga, för att kunna se vad som händer på banan och går därmed oftast åt bästa hållet.

Olof: Hur mycket mastlutning har du?

Peter: Jag mäter från däckets vid förstaget och upp till förstagetsinfästningen och det är 934 cm. Har samma mastlutning i hård som lätt vind.

Sune: Vet inte exakt jag kör mer på känslan än på måttstocken. Kanske mer lutning än de flesta, ca 40-50 cm mätt från ett lod som hänger i storfallet i bomhöjd.

Olof: Har du hård eller lös rigg?

Peter: Hård, men jag släpper på toppvanten några varv för att få större sagg i lättvind och skvalpig sjö.

Sune: Hårda toppvant och lösa undervant vilket stämmer bra till *mina* segel.

Olof: Lönade det sig att reva i någon av hårdvindseglingarna som var 12-14 m/sek?

Peter: Nej, inte för toppseglarna men för de andra för att inte göra några misstag.

Sune: Nej. Någon stack visst upp i någon av de tre hårdvindskören med revade segel, men seglar man rätt ska det nog inte löna sig.

Olof: Var skotar du genuan?

Peter: Jag har en skena som går på tvären och kan då känna efter hur långt in jag kan köra den utan att båten förlorar fart. Normalt är den i lättvind en bit innanför där originalskenan är föreslagen att vara och i hårdvind ca 10 cm utanför denna.

Sune: Jag skotar den på originalskenan, men skulle vilja ha in den en bit i lättvind, men annars bra.

Olof: Vad tycker du om båten?

Peter: Skitbra! Kul att det äntligen samlas toppseglare från så många klasser i *en* båt!

Sune: Jo, mycket skön att segla och går som tåget. Bra på branta slörar. Balanserar även i 14 m/sek om man är vaken vid snörena. Säkert den hårdaste kölbåtsklassen.

Olof: Tack skall ni ha och lycka till på nästa års SM som går i Marstrand.

Sweetwater Express

SWEETWATER EXPRESS är ännu en relativt liten region räknat i antalet båtar. Här seglar ett 30-tal Expresser och de flesta av dem har synts till på regattorna i Vänern. Men fler är på gång.

Vi har just avverkat vår första säsong och efter ett inledande möte i våras, har inte aktiviteterna kommit igång på allvar förrän framåt sensommaren. Då har vi bl.a. seglat Regionmästerskap samt en, av seglarna mycket uppskattad, matchracing där ordinarie rorsmän var utlottade som gästar på konkurrensbåtarna.

Lite senare i höst kommer regionen att ha ett årsmöte då vi ska välja en styrelse samt dra upp riktlinjerna inför nästa säsong. Inbjudan till mötet kommer att gå ut internt lite längre fram.

Det är dock spikat att vi kör igång en teorikurs i bl.a. regler, taktik och trim efter nyår. Den kursen följs senare upp med en praktikedel efter islossningen.

Jag vill samtidigt passa på att tacka Hilding Svahn på Albin Marin i Kristinehamn, som ställt upp helhjärtat för oss — även efter arbetstid.

Jannic Ryrberg
Ordf. i interimstyrelsen

Kontaktmän

Dalbo	Åke Gunnarsson	Tel:0532/10290
Karlstad	Margareta Nylén	054/15 11 88
Kristinehamn	Håkan Ernholm	0550/80151

Några kappseglingresultat

Vener Race	1. 272 C. Carlsson, 2. 550 O. Lundgren, 3. 30 P. Rosenberg
Picasso Cup	1. 308 P. Johansson, 2. 231 R. Olsson 3. 555 L. Westman
Solsta' Regattan	1. 308 S. Nilsson, 2. 235 M. Nylén, 3. 181 S. Zetterberg
Härö Runt	1. 30 P. Rosenberg, 2. 272 C. Carlsson, 3. 631 B. Johansson
Torsö Runt	1. C. Carlsson, 2. 308 P. Johansson, 3. 320 Team Chock
Regionsmästerskap	1. 235 M. Nylén, 2. 320 Team Chock, 3. 30 P. Rosenberg
Matchracing	1. 344 M. Warström, 2. 30 P. Rosenberg, 3. 320 N. Ryrberg

Tekniskt nytt Vantspridarinfästningen

Från serviceavdelningen på Albin Marin meddelas att man i några fall under den gångna säsongen fått in anmärkningar på att vanspridarinfästningen på Express deformerats vid extremt hård segling. Man kan förstärka befintligt beslag med popnit eller byta beslaget mot ett annat. Vill du på ena eller andra sättet förstärka vanspridarinfästningen på din Express, kan du ta kontakt med masttillverkaren Gullmarsimporten AB, Fack 39, 453 00 Lysekil, telefon 0523/15060, för närmare upplysningar om tillvägagångssättet. Tala om vilket båtnummer du har vid den kontakten.

Klasstränaren har ordet

Hej,
Hoppas säsongen har varit lyckad för din del och att du nu nått upp till din målsättning. Har du gjort det, bör du höja den till nästa säsong. Har du det inte, så återstår att analysera vad som är fel och gå in för att rätta till detta.

Oftast står framgång i direkt relation till antalet seglade timmar. Jag har därför ordnat med GKSS så att Express-seglarna på västkusten får träna i Långedrag varje lördag och söndag mellan kl. 11.00 och 15.00 fr.o.m. den 4 okt. t.o.m. den 2 nov. Alla är välkomna att ha båtarna i hamnen hela hösten, utnyttja det nya klubbhuset, ta en öl i baren, duscha eller bara snacka segling med ursikt över vattnet. GKSS ställer också upp med bojar, startlinje, tränarbåt och tränare. Detta är en jättechans för oss att träna för att kunna matcha ostkustseglarna under SM nästa år.

Detta borde även andra regioner ta efter, för att utnyttja säsongen bättre och för att bryta ostkustdominansen till nästa SM. Kontakta alltså din klubb och lägg upp ett program där det dels ingår seglingsträning och dels teori. Om du har tagit upp båten på land så passa på då minnet är färskt och skriv upp vad som du skulle vilja förbättra på båten. Gör det nu så kan du sjösätta tidigare till våren.

Olof Björland

Begagnade segel

Carlsen-ställ använda 3/4 säsong
Stor, fock och spinnaker

Pris: 5.700:-

Birgitta Ellström tel. 08/819526 el. 9766/62363

Kappsegling föredrag med bildspel

I sommar har Olof Björland förnyat sitt bildspel/kappsegling föredrag med friska Expressbilder. Han har fyra olika föredrag som man kan be honom komma och hålla.

Taktik, strategi, teknik och trimning. Bildspelet är tämligen avancerat med hjälp av tre projektorer och två filmdukar. Varje föredrag tar ca tre timmar.

Effektivare sätt att lära sig knepen i kappsegling på torra land är sannolikt svårt att hitta.

Vill du lyssna, fråga och lära så ring Olof Björland 031/28 81 82.

Antal leverade Express den 1/10 1980 var 927 stycken. Under vecka 45, 3-7 november, levereras Express nummer 1000.